



Ścieżki do kariery

Szkoły zawodowe w Saksonii



Przedmowa

Drodzy uczniowie,

pytania „Co mogę zrobić?” i „Czego chcę?” są ważne, uzasadnione i wymagające. „Ci, którzy nie mogą robić tego, co chcą, muszą chcieć tego, co mogą. Bo chcieć tego, czego nie można zrobić, byłoby głupotą”. Było to prawdą już w czasach włoskiego malarza i filozofa Leonarda da Vinci, który wypowiedział to zdanie.

Wybór kierunku kształcenia i kariery zawodowej jest jedną z decydujących decyzji w Waszym życiu. Idealnie byłoby wykonywać zawód, który nawet po latach nadal będzie sprawiać przyjemność i oferować możliwości indywidualnego rozwoju. Dlatego ważne jest, aby odpowiednio wcześnie zająć się własnymi planami zawodowymi i prywatnymi. Mając na uwadze różnorodność możliwości kształcenia i kierunków studiów oznacza to odkrywanie siebie, zdobywanie praktycznego doświadczenia i dopasowywanie swoich osobistych zainteresowań i mocnych stron do wymagań świata pracy lub nauki.

Wsparcie w procesie decyzyjnym zapewnia rodzina, przyjaciele oraz długoterminowe i systematyczne doradztwo zawodowe w szkołach średnich w kwestii szkół średnich +, gimnazjów i zespołów szkół, np. poprzez pracę z Teczką Wyboru Zawodu (niem. Berufswahlpass). Wysoki poziom praktyki w technikum i gimnazjum zawodowym jest, obok uzyskania kwalifikacji na studia, równie ważnym przyczynkiem do znalezienia pracy na uniwersytecie, w wyższej szkole zawodowej (uniwersytet nauk stosowanych), na akademii zawodowej lub w ramach dualnego wykształcenia zawodowego. „ZAJRZYJ RÓWNIEŻ!” Centra Informacji Zawodowej (niem. BiZ) Saksońskiego Urzędu Pracy.- Tydzień otwartych przedsiębiorstw w Saksonii”, „Girls' Day- Dzień Przyszłości Dziewcząt” i „Boys' Day- Dzień Przyszłości Chłopców”, które odbywają się wiosną, jak również „Dzień Drzwi Otwartych na Uniwersytecie w Saksonii” oraz targi edukacji, pracy i start-upów „Kariera Start”, które oferowane są w styczniu, wspierają was w podejmowaniu decyzji i prezentują zawody z przyszłością. W Saksonii są to głównie zawody z zakresu nauk technicznych, ekologicznych i przyrodniczych. Niespotykane możliwości stwarzają również zawody rzemieślnicze i usługowe.

Droga do właściwego zawodu nie zawsze jest łatwa. Czasami będziecie potrzebować długiego oddechu i stwierdzicie, że droga jest celem (zawodowym). Podobnie jak w biegu na orientację, będziecie potrzebować siły, wytrzymałości i chęci do ponownego zdefiniowania swoich celów, jeśli zajdzie taka potrzeba. Zaufajcie sobie i chciejcie tego, co możecie zrobić! Liczne możliwości kształcenia oferowane przez system szkół VET uwzględniają wasz rozwój osobisty i dają wam podstawę do uczenia się przez całe życie.

Niniejsza broszura zawiera przegląd systemu szkół zawodowych w Saksonii. Składa się on z trzech głównych filarów: Szkoły zawodowe (Berufsschule i Berufsfachschule) zapewniają kształcenie zawodowe. Gimnazja zawodowe i technika oferują kursy prowadzące do uzyskania kwalifikacji na studia wyższe, a studia zawodowe oferują szeroką gamę możliwości dalszego kształcenia zawodowego. Te cele edukacyjne można osiągnąć na różne sposoby.

W tej broszurze dowiecie się, jak zorganizowane są różne ścieżki edukacyjne i jakie otwierają perspektywy zawodowe. Teksty opatrzone są kodami QR, które automatycznie przenoszą na stronę internetową „Edukacja w Saksonii”.

Życzę wielu sukcesów na drodze do Twojego zawodu.



Christian Piwarz

Minister Edukacji i Kultury kraju związkowego Saksonii





Treść

4 Kształcenie zawodowe w Saksonii

- 4 Szkoły zawodowe
- 6 Cele edukacyjne i lokalizacje szkół
- 8 Możliwości w skrócie

9 Przygotowanie zawodowe i podstawowe szkolenie zawodowe

- 9 Roczne szkolenie przygotowujące do zawodu (niem. BVJ)
- 9 Roczne podstawowe szkolenie zawodowe (niem. BGJ)

10 Kształcenie zawodowe

- 10 Dwie drogi – jeden cel
- 11 Szkoła zawodowa (Berufsschule)
- 12 Szkoła zawodowa (Berufsfachschule)
- 13 Kursy szkoleniowe w szkołach zawodowych (Berufsfachschule)

14 Kwalifikacja do studiów

- 14 Technikum
- 16 Gimnazjum zawodowe

18 Kwalifikacje podwójne

- 18 Dualne wykształcenie zawodowe z maturą w Saksonii (DUBAS)
- 18 Technikum i skrócone dualne wykształcenie zawodowe (FOS+)
- 18 Technikum z dodatkowym szkoleniem i egzaminem „Uzyskanie świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej”

19 Ustawiczne kształcenie zawodowe

- 19 Studium zawodowe

20 Kształcenie zawodowe dla młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

21 Kształcenie zawodowe dla młodych ludzi z doświadczeniem migracji

22 Dalsze informacje

- 22 Organy nadzorujące szkoły
- 23 Centra Informacji Zawodowej (BiZ) Urzędu Pracy
- 24 Prawa i obowiązki

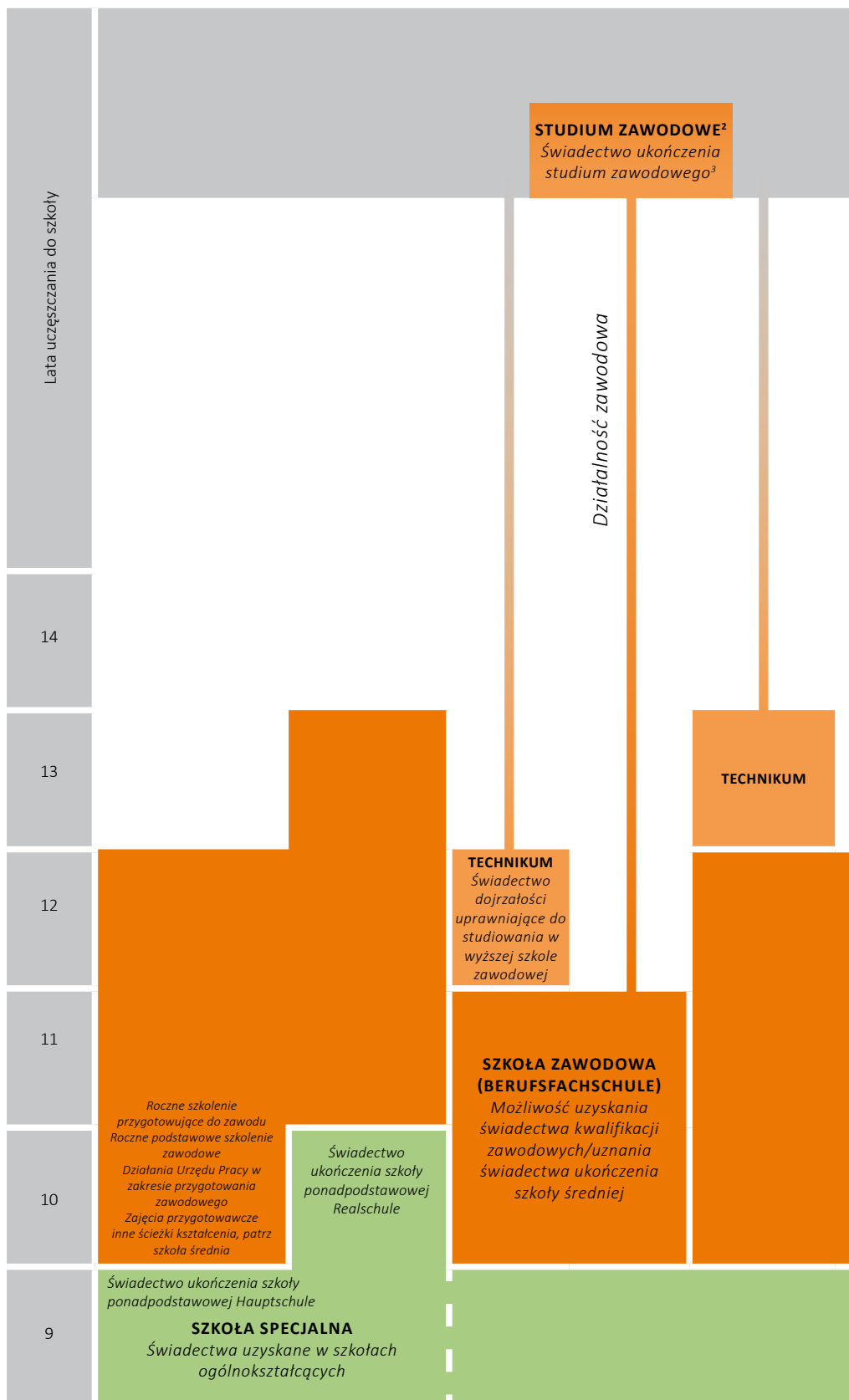
Szkolnictwo zawodowe w Saksonii

Szkoły zawodowe

System kształcenia zawodowego w Wolnym Kraju Związkowym Saksonii oferuje zróżnicowane i różnorodne kursy i programy kształcenia zawodowego. Dzieli się na pięć typów szkół, które pełnią następujące funkcje:

Szkoła zawodowa (Berufsschule) wraz z firmą szkoleniową prowadzi do uzyskania świadectwa kwalifikacji zawodowych w dualnym zawodzie wymagającym określonego szkolenia. Oferuje również podstawowe kształcenie zawodowe lub przygotowanie do kształcenia zawodowego. Kształcenie w szkole zawodowej (Berufsfachschule) umożliwia zdobycie świadectwa kwalifikacji zawodowych, którego nie można uzyskać w ramach ścieżki dualnej. Technikum i gimnazjum zawodowe prowadzą do uzyskania kwalifikacji, które uprawniają do podjęcia studiów wyższych. Wysoki poziom praktyki w technikum i gimnazjum zawodowym jest, obok uzyskania kwalifikacji na studia, ważnym wkładem w znalezienie pracy na uniwersytecie, w wyższej szkole zawodowej (uniwersytet nauk stosowanych), na akademii zawodowej lub w ramach dualnego wykształcenia zawodowego. Studium zawodowe oferuje ustawiczne kształcenie zawodowe. Ogólne świadectwa ukończenia szkoły lub świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej można uzyskać również na różnych kierunkach kształcenia zawodowego. Ponadto możliwe jest uzyskanie świadectwa kwalifikacji zawodowych i ogólnych kwalifikacji do szkół wyższych (matura) lub świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej w pakiecie podwójnym. Uczniowie z niepełnosprawnością, przewlekłe choroby lub ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi są w miarę możliwości włączani do zwykłych klas szkoły zawodowej (Berufsschule) lub innej szkoły średniej. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają możliwość uczenia się w klasach specjalnych. Dla nastolatków i młodych dorosłych z doświadczeniem migracji organizowane są zajęcia przygotowawcze, aby przygotować ich językowo do podjęcia wykształcenia zawodowego lub zdobycia wyższego wykształcenia. Dzięki tej różnorodności wszyscy uczniowie* mają szansę na edukację, która odpowiada zarówno ich wymaganiom szkolnym, jak i celom kształcenia zawodowego.

* W całej publikacji używane jest określenie uczniowie. Oznacza to uczniów i uczennice.

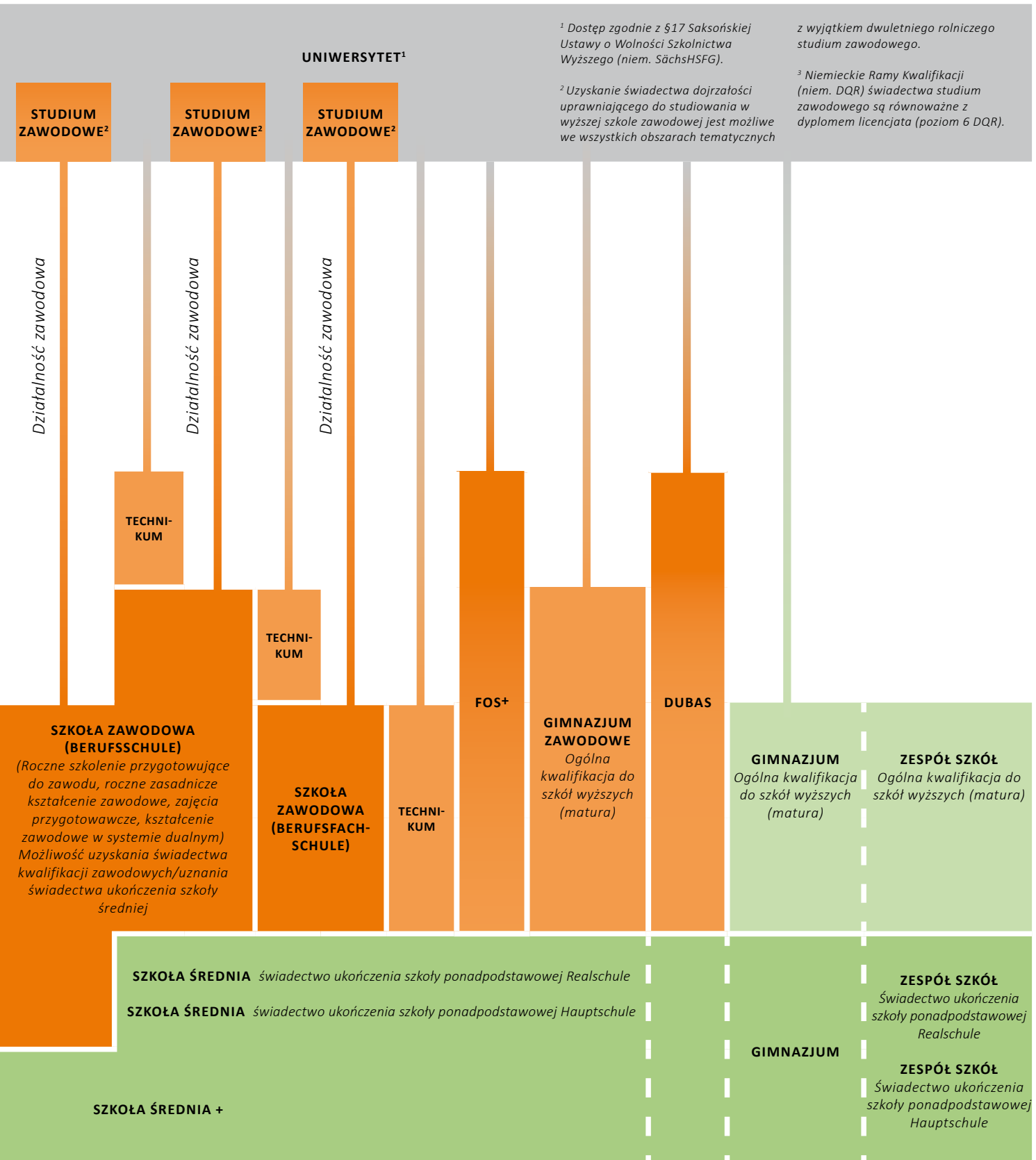


Szkoły ogólne

- szkoła średnia I stopnia
- szkoła średnia II stopnia

Szkoły zawodowe

- Szkolenie zawodowe
- Kwalifikacja do studiów
- Podwójna kwalifikacja (patrz str. 18)
- Ustawiczne kształcenie zawodowe



Szkolnictwo zawodowe w Saksonii

Cele edukacyjne i lokalizacje szkół



W ramach kształcenia zawodowego istnieją następujące cele i oferty edukacyjne:

Przygotowanie do szkolenia zawodowego

Kursy dla młodzieży, która ukończyła dziewięć lat obowiązkowej nauki szkolnej w pełnym wymiarze godzin, ale nie spełnia jeszcze wymogów kształcenia zawodowego pod względem rozwoju osobistego i poziomu osiągnięć.

Podstawowe szkolenie zawodowe

Kursy szkoleniowe mające na celu zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności w jednym lub kilku zawodach; są one częściowo zaliczane na poczet późniejszego szkolenia zawodowego.

Kształcenie zawodowe

Kursy, które przekazują wiedzę, umiejętności i zdolności związane z zawodem i prowadzą do uzyskania świadectwa kwalifikacji zawodowych

Kwalifikacja do studiów

Kursy prowadzące do uzyskania ogólnej kwalifikacji do szkół wyższych (matura) lub świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej

Kwalifikacja podwójna

Programy i kierunki studiów, które prowadzą zarówno do uzyskania świadectwa kwalifikacji zawodowych, jak i kwalifikacji na studia

Ustawiczne kształcenie zawodowe

Programy, które po ukończeniu szkolenia zawodowego prowadzą do uzyskania wyższych kwalifikacji zawodowych i z reguły do zatrudnienia

Te cele edukacyjne można osiągnąć na różne sposoby. Konkretnie możliwości, jakie oferuje saksoński system szkół zawodowych, zostały przedstawione w kolejnych rozdziałach.

Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju (niem. BNE), edukacja medialna i edukacja polityczna

Radzenie sobie z pluralizmem i cyfryzacją społeczeństwa, reagowanie na zmianę klimatu oraz wyczerpywanie się zasobów naturalnych to kwestie o kluczowym znaczeniu dla

przyszłości. Kwestie te należy odpowiednio uwzględnić w nauczaniu we wszystkich typach szkół.

Uczniowie powinni być odpowiedzialnymi obywatelami, którzy działają społecznie, potrafią formułować własne opinie, opowiadają się za wolnym, demokratycznym porządkiem podstawowym i bez uprzedzeń spotykają się z ludźmi, niezależnie od ich pochodzenia etnicznego i kulturowego. Taka jest misja edukacyjna szkół określona w Ustawie o Szkołach Saksońskich. Szkoła powinna również zachęcać ludzi do zajmowania się kwestiami współżycia społecznego, polityki, ekonomii i środowiska. Właśnie dlatego ostatnia zmiana programu nauczania wzmacnia edukację na rzecz zrównoważonego rozwoju, edukację medialną i edukację polityczną.

Centra szkół zawodowych

W celu zapewnienia zorientowanej na zapotrzebowanie i kompleksowej oferty kształcenia, różne typy szkół zawodowych są łączone w centra szkół zawodowych. Szkoła zawodowa (Berufsschule) jako podstawa kształcenia zawodowego jest tworzona w każdym centrum kształcenia zawodowego. Kształcenie oferowane przez pozostałe typy szkół jest dostosowane do wymagań rynku pracy, zapotrzebowania zainteresowanych stron oraz do potrzeb kadrowych i materialnych centr szkół zawodowych.

Oprócz centr szkół zawodowych w Wolnym Kraju Związkowym Saksonii istnieją również rolnicze studia zawodowe i medyczne szkoły zawodowe (Berufsfachschule) przy szpitalach.

Szkoły niezależne

Obok szkół publicznych istnieją szkoły prowadzone przez niezależne organizacje, np. organizacje prywatne lub kościelne, stowarzyszenia, wspólnoty lub osoby prywatne. Uzupełniają one saksoński krajobraz edukacyjny i służą jako zamiennik szkół publicznych, jeśli w swoich istotnych cechach odpowiadają typowi szkoły w systemie szkół publicznych (szkoły zastępcze).

Z reguły stosowane są saksońskie programy nauczania, ale szkoła zastępcza może opracować własne metody nauczania i wychowania, które różnią się od tych stosowanych w szkołach publicznych. Szkoły zastępcze regularnie pobierają opłaty szkolne.

Istnieją zatwierdzone i uznane szkoły zastępcze. Podobnie jak szkoły publiczne, uznane przez państwo szkoły zastępcze mogą przyjmować młodzież, przyznawać kwalifikacje szkolne i zawodowe oraz przeprowadzać egzaminy na własną odpowiedzialność.

W uznanych szkołach zastępczych można realizować obowiązek szkolny, ale nie można zdobyć świadectwa szkolnego lub świadectwa kwalifikacji zawodowych. Jeśli uczniowie uznanej szkoły zastępczej chcą uzyskać świadectwo ukończenia szkoły lub świadectwo kwalifikacji zawodowych, muszą z powodzeniem przystąpić do zewnętrznego egzaminu dla danego typu szkoły. W przypadku zewnętrznego egzaminu nie są brane pod uwagę wcześniejsze osiągnięcia w trakcie nauki. Dlatego też zewnętrzny egzamin jest bardziej wszechstronny niż egzamin w uznanych szkołach zastępczych lub publicznych.

Szkoły uzupełniające są niezależnymi szkołami, które nie służą jako zamiennik szkół publicznych. Szkoły uzupełniające pod względem organizacji i oferty edukacyjnej mają szkolny charakter, jednak nie można ich porównać z żadnym typem szkoły w systemie szkolnictwa publicznego i dlatego znajdują się poza strukturą szkolnictwa w Saksonii.

W szkołach uzupełniających nie musi być osiągnięty poziom nauczania porównywalnej szkoły publicznej. Dlatego też szkoły uzupełniające zazwyczaj nie korzystają z saksońskich programów nauczania. Świadectwa wydawane przez szkołę uzupełniającą nie są więc również równoważne z krajowymi świadectwami wydawanymi w szkołach publicznych lub zastępczych. Szkoły uzupełniające nie są zatem uprawnione do wydawania świadectw. Uczniowie szkoły uzupełniającej otrzymują zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły lub certyfikat na zakończenie nauki.



Szkolnictwo zawodowe w Saksonii

Szanse w skrócie



Cel edukacyjny	Szkoła/czas trwania	Wymagania	Osiągalne świadectwa	Kontynuacja ścieżki kształcenia
Przygotowanie do szkolenia zawodowego	Szkoła zawodowa (Berufsschule)/ 1 lub 2 lata	Spełnienie obowiązku szkolnego w pełnym wymiarze godzin	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule	kształcenie zawodowe
Podstawowe szkolenie zawodowe	Szkoła zawodowa (Berufsschule)/ 1 rok	Spełnienie obowiązku szkolnego w pełnym wymiarze godzin		kształcenie zawodowe
Kształcenie zawodowe	Szkoła zawodowa (Berufsschule)/ 2 do 3,5 lat	Spełnienie obowiązku szkolnego w pełnym wymiarze godzin, umowa o naukę zawodu,	Świadectwo kwalifikacji zawodowych, świadectwo ukończenia szkoły średniej	ustawiczne kształcenie zawodowe,
	Szkoła zawodowa (Berufsfachschule)/ 2 do 3 lat	z reguły świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule, w niektórych przypadkach również świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule	Świadectwo kwalifikacji zawodowych, świadectwo ukończenia szkoły średniej	technikum (1 rok), gimnazjum zawodowe
Kwalifikacja do studiów	Technikum/ 2 lata	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule	Świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej	kształcenie zawodowe, ustawiczne kształcenie zawodowe, studia na akademii zawodowej, wyższa szkoła zawodowa (uniwersytet nauk stosowanych)
	Technikum/ 1 rok	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule i świadectwo kwalifikacji zawodowych		ustawiczne kształcenie zawodowe, studia w wyższej szkole zawodowej (uniwersytet nauk stosowanych)
	Gimnazjum zawodowe/ 3 lata	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule ze specjalną średnią ocen, nieukończony 18. r.ż. lub, w przypadku świadectwa kwalifikacji zawodowych 21. r.ż.	Ogólna kwalifikacja do szkół wyższych (matura)	kształcenie zawodowe, ustawiczne kształcenie zawodowe, studia wyższe
Kwalifikacja podwójna	Technikum i szkoła zawodowa (Berufsschule)/4 lub 4,5 roku	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule, świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej, umowa o naukę zawodu dot. skróconego programu kształcenia dualnego	Świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej oraz świadectwo kwalifikacji zawodowych	ustawiczne kształcenie zawodowe, studia w wyższej szkole zawodowej (uniwersytet nauk stosowanych)
	Gimnazjum zawodowe i szkoła zawodowa (Berufsschule)/4 lata	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule ze specjalną średnią ocen, nieukończony 18. r.ż. lub 21. r.ż. w przypadku świadectwa kwalifikacji zawodowych, umowa o naukę zawodu	Ogólna kwalifikacja do szkół wyższych (matura) i świadectwo kwalifikacji zawodowych	ustawiczne kształcenie zawodowe, studia wyższe
	Studium zawodowe z dodatkowym kształceniem i egzaminem Uzyskanie „świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej”/2 lub 3 lata	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule w powiązaniu z ukończonym wykształceniem zawodowym oraz z zasady działalnością zawodową	Świadectwo ukończenia studium zawodowego oraz świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej	studia w wyższej szkole zawodowej (uniwersytet nauk stosowanych)
Ustawiczne kształcenie zawodowe	Studium zawodowe/ 2 lub 3 lata	Ukończone wykształcenie zawodowe i z zasady działalność zawodowa	Świadectwo ukończenia studium zawodowego	studia wyższe

Przygotowanie do szkolenia zawodowego oraz podstawowe szkolenie zawodowe

Roczne szkolenie przygotowujące do zawodu (BVJ)

Roczne podstawowe szkolenie zawodowe (BGJ)



Ogólne

Młodzież, która po ukończeniu szkoły średniej nie otrzymała oferty kształcenia w zakładzie pracy lub która ukończyła szkołę średnią bez świadectwa ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule, może odbyć podstawowe szkolenie zawodowe poprzez przygotowanie w szkole zawodowej (Berufsschule) na jednorocznych kursach do podjęcia nauki zawodu lub przez działalność zawodową. Spełnia to obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej.

Obszary zawodowe

Wiele zawodów szkoleniowych ma wspólne elementy podstawowe i dlatego można ich nauczać według wspólnego programu w pierwszym roku kształcenia w szkole zawodowej (Berufsschule). Szeroko zakrojone kształcenie podstawowe w ramach danego obszaru zawodowego zwiększa elastyczność w zakresie szkolenia i rynku pracy. Większość z ok. 320 zawodów przyporządkowana jest do następujących obszarów zawodowych:

- ! technika budowlana,
- ! chemia, fizyka i biologia,
- ! technika druku i mediów,
- ! elektrotechnika,
- ! żywienie, obsługa gości i usługi domowe,
- ! technika samochodowa,
- ! technika kolorów i aranżacja wnętrz,
- ! zdrowie i społeczeństwo,
- ! technika drewna,
- ! technika informacyjne,
- ! opieka zdrowotna,
- ! technika metali,



- ! produkcja i serwis,
- ! w dziedzinie środowiska i rolnictwa,
- ! technika włókiennicza i odzież,
- ! ekonomia i administracja.

Roczne szkolenie przygotowujące do zawodu

Celem rocznego szkolenia przygotowującego do zawodu jest wspieranie młodych ludzi w wyborze zawodu i przygotowanie ich do rozpoczęcia kształcenia zawodowego. Uczniowie w trakcie rocznego szkolenia przygotowującego do zawodu zdobywają orientację zawodową w dwóch obszarach zawodowych (np. technologia drewna i metalu). Kształcenie obejmuje obszar ogólnozawodowy (przedmioty ogólne), obszar związany z zawodem (obszary kształcenia w poszczególnych obszarach zawodowych) oraz oferty w obowiązkowym obszarze do wyboru. Po pomyślnym zakończeniu nauki

otrzymuje się świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule.

Roczne podstawowe szkolenie zawodowe

Dla młodzieży ze świadectwem ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule, która nie znalazła jeszcze miejsca kształcenia, pierwszy rok kształcenia zawodowego można zaliczyć jako podstawowe szkolenie zawodowe w trakcie rocznego podstawowego szkolenia zawodowego. Kształcenie obejmuje zarówno obszar ogólnozawodowy (przedmioty ogólne), jak i obszar pokrewny (dziedziny nauki). Przekazuje się tu zarówno teoretyczne, jak i praktyczne treści z danej dziedziny zawodowej (np. technologia drewna lub metalu). Ukończenie rocznego podstawowego szkolenia zawodowego można zaliczyć jako pierwszy rok kształcenia na poczet późniejszego kształcenia zawodowego.

Cel edukacyjny	Szkoła/kurs	Wymagania	Czas trwania	Test	Świadectwo
Przygotowanie do szkolenia zawodowego	Szkoła zawodowa (Berufsschule)/roczne szkolenie przygotowujące do zawodu	Spełnienie obowiązku szkolnego w pełnym wymiarze godzin	1 lub 2 lata	Zakończenie	brak świadectwa zawodowego, możliwe świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule
Podstawowe szkolenie zawodowe	Szkoła zawodowa (Berufsschule)/roczne szkolenie przygotowujące do zawodu	Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule	1 rok	Brak egzaminu	brak świadectwa zawodowego, można zaliczyć jako pierwszy rok kształcenia w kolejnym programie kształcenia dualnego

Kształcenie zawodowe

Dwie drogi - jeden cel



Świadectwo kwalifikacji zawodowych można uzyskać na dwa sposoby:

- sposób 1:** dualne wykształcenie zawodowe z miejscami nauki w zakładzie pracy i szkole zawodowej (Berufsschule),
- sposób 2:** wykształcenie zawodowe w pełnym wymiarze godzin z elementami kształcenia praktycznego w szkole zawodowej (Berufsfachschule) i poza nią.

Szkoły zawodowe (Berufsschule i Berufsfachschule) łączy wspólny cel, jakim jest przekazanie młodym ludziom umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu oraz promowanie ich osobowości. Cele i treści przedmiotów ogólnozawodowych, jak również poziom kształcenia zawodowego w obu typach szkół są zatem w dużej mierze równoważne. Różnice występują w następujących cechach:

	Sposób 1: wykształcenie zawodowe w systemie dualnym	Sposób 2: wykształcenie zawodowe w pełnym wymiarze godzin
Wymagania	Spełnienie obowiązku szkolnego w pełnym wymiarze godzin	Głównie świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule
Zawody/kursy szkoleniowe	W Saksonii ok. 250 zawodów uznanych na podstawie ustawy o kształceniu zawodowym lub kodeksu rzemiosła	Zawody w dziedzinie zdrowia/opieki zdrowotnej/pracy socjalnej, rzadkie zawody rzemieślnicze
Praktyczna nauka zawodu Treści nauczania	Przedsiębiorstwo jako miejsce nauki	W szkole zawodowej (Berufsfachschule) oraz w placówkach pozaszkolnych, za które odpowiada szkoła zawodowa
Nauka ogólnozawodowych i pokrewnych treści nauczania	Szkoła zawodowa (Berufsschule) jako miejscu nauki	W szkole zawodowej (Berufsfachschule)



Kształcenie zawodowe

Szkoła zawodowa (Berufsschule)



Funkcja

Większość młodych ludzi uczy się zawodu w ramach dualnego wykształcenia zawodowego. Firma szkoleniowa i szkoła zawodowa (Berufsschule) współpracują jako równorzędni partnerzy. Szkoła zawodowa (Berufsschule) jest samodzielnym miejscem nauki. Jej zadaniem jest przyczynianie się do rozwoju kompetencji zawodowych poprzez nauczanie zorientowane na działanie oraz pogłębianie kształcenia ogólnego. Kształcenie w szkole zawodowej (Berufsschule), w połączeniu z kształceniem w zakładzie pracy, prowadzi do uzyskania świadectwa kwalifikacji zawodowych w uznanym zawodzie. Możliwe jest również uzyskanie ogólnego świadectwa ukończenia szkoły.

Wymagania

Przyjmowany jest każdy, kto ukończył pełny cykl kształcenia obowiązkowego, ma jeszcze obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej i zawarł umowę o naukę zawodu. Konkretnie świadectwo ukończenia szkoły nie jest warunkiem koniecznym (obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej). Każdy, kto ukończył 18 r.ż. i zawarł umowę o naukę zawodu, może zostać przyjęty jako osoba uprawniona do uczęszczania do szkoły zawodowej.

Czas trwania i struktura czasowa

W zależności od zawodu, szkoła zawodowa (Berufsschule) trwa od dwóch do trzech i pół roku. Kształcenie rozpoczyna się zazwyczaj od podstawowego szkolenia zawodowego, które uczniowie kształcący się w tym samym obszarze zawodowym mogą wspólnie ukończyć w pierwszym roku kształcenia. Z reguły już od drugiego roku kształcenia tworzy się klasy specjalistyczne dla poszczególnych lub pokrewnych zawodów.

Organizacja lekcji

Zajęcia w szkole zawodowej mogą odbywać się w pojedyncze dni tygodnia lub w sekcjach trwających kilka tygodni (lekcje w blokach). Jeżeli zajęcia odbywają się w poszczególne dni tygodnia, to w pierwszym i drugim roku

nauki uczniowie mają z reguły dwa dni zajęć w tygodniu, a w trzecim i czwartym roku nauki - jeden dzień zajęć w tygodniu. W przypadku lekcji w blokach uczniowie mają spójne, kilkutygodniowe okresy nauczania.

Treści

Nauczanie odbywa się w dziedzinach lub przedmiotach związanych z zawodem, jak również w następujących przedmiotach ogólnokształcących:

- niemiecki/komunikacja,
- angielski,
- nauki społeczne,
- etyka lub religia,
- wychowanie fizyczne,
- ekonomia.

Egzaminy

W samej szkole zawodowej (Berufsschule) nie przeprowadza się żadnych egzaminów. Teoretyczna wiedza zawodowa i umiejętności praktyczne są sprawdzane przez właściwy organ, taki jak Izba Przemysłowo-Handlowa lub Izba Rzemieślnicza. Egzamin pisemny opiera się na treściach nauczanych w szkole zawodowej.

Świadectwa ogólne

Jeśli uczniowie nie posiadają jeszcze świadectwa ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule, świadectwo końcowe szkoły zawodowej (Berufsschule) potwierdza, że osiągnęli poziom wykształcenia odpowiadający świadectwu ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Świadectwo ukończenia szkoły średniej jest wydawane, jeżeli na egzaminie końcowym we właściwym urzędzie uzyskano ogólnie zadowalający wynik, a w sprawozdaniu końcowym ze szkoły zawodowej uzyskano średnią ocen co najmniej 3,0.

Kształcenie zawodowe

Szkoła zawodowa (Berufsfachschule)



Funkcja

Szkoła zawodowa (Berufsfachschule) ma za zadanie przekazać absolwentom szkół ogólnokształcących kwalifikacje zawodowe. Zapewnia nauczanie ogólnozawodowe i związane z zawodem. Uczniowie zapoznają się z procesami zachodzącymi w przedsiębiorstwie i zdobywają praktyczne doświadczenie poprzez staże i praktyczne szkolenia zawodowe poza szkołą. Pod pewnymi warunkami można również uzyskać świadectwo ukończenia szkoły średniej.

Struktura podmiotowa

Uznawane w całym kraju związkowym świadectwo kwalifikacji zawodowych można zdobyć w saksońskich szkołach zawodowych (Berufsfachschule) w sektorze socjalnym, zdrowotnym i opieki zdrowotnej. W Saksonii znajdują się następujące szkoły zawodowe (Berufsfachschule):

- szkoły zawodów medycznych,
- szkoły dokumentacji medycznej,
- szkoły opieki zdrowotnej,
- szkoły nauk społecznych.

Ponadto można się nauczyć niektórych rzadkich, uznanych zawodów, np. zegarmistrza* i lutnika.

Wymagania

Z reguły do kształcenia wymagane jest świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule lub równoważne świadectwo. W dziedzinie zdrowia i opieki zdrowotnej, predyspozycje zdrowotne są obowiązkowe. W przypadku niektórych zawodów medycznych wymagana jest również umowa o naukę zawodu, np. w dziedzinie opieki zdrowotnej.

* W publikacji tytuły zawodowe podawane są w formie męskiej. Oznaczają one zarówno formę żeńską, jak i męską.

Procedura przyjmowania zgłoszeń

Wniosek o przyjęcie musi być sporządzony w formie pisemnej. Dokumenty aplikacyjne obejmują:

- nieformalny wniosek o przyjęcie, który musi być podpisany przez ucznia, lub przez opiekuna prawnego, jeśli uczeń nie jest pełnoletni;
- uwierzytelnione kopie sprawozdań szkolnych potwierdzających spełnienie warunków przyjęcia (jeżeli nie jest jeszcze dostępne świadectwo ukończenia szkoły, należy załączyć sprawozdanie z ostatniego półrocza i niezwłocznie przedłożyć świadectwo ukończenia szkoły);
- ewentualnie - świadectwo pracy.

O terminy składania wniosków można pytać w centrach szkół zawodowych, szpitalach i placówkach opiekuńczych lub u usługodawców opiekuńczych, w placówkach Państwowego Urzędu ds. Szkolnictwa i Oświaty lub w Centrach Informacji Zawodowej (BiZ) Urzędu Pracy. Kandydat zostanie powiadomiony o decyzji w sprawie przyjęcia na studia na piśmie. Kandydat musi potwierdzić na piśmie w ciągu dwóch tygodni od otrzymania decyzji, że rozpocznie szkolenie.

Czas trwania i zakończenie

Kształcenie w szkole zawodowej (Berufsfachschule) trwa od dwóch do trzech lat i kończy się końcowym egzaminem państwowym lub, w przypadku uznanych zawodów, egzaminem we właściwej instytucji. Po zdaniu tego egzaminu absolwenci uzyskują prawo do posługiwania się określonym tytułem zawodowym. Absolwenci szkół średnich otrzymują świadectwo ukończenia szkoły średniej, jeżeli na świadectwie ukończenia szkoły zawodowej (Berufsfachschule) uzyskali ogólną średnią ocen co najmniej 3,0.

Kształcenie zawodowe

Kursy szkoleniowe w szkołach zawodowych (Berufsfachschule)



Szkoła/kurs	Wymagania	Czas trwania	Test	Świadectwo
Szkoła zawodowa dla zawodów medycznych regulowanych na mocy prawa federalnego (Berufsfachschule)	z reguły świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule, zaświadczenie dot. predyspozycji zdrowotnych oraz świadectwo pracy	2 do 3 lat	państwowy egzamin końcowy przed właściwym organem (dyrekcja krajowa)	Asystent anestezjologa Asystent dietetyczny Ergoterapeuta Położna/pielęgniarka porodowa Logopeda Masażysta i osoba przeprowadzająca kąpiele medyczne Medyczo-techniczny asystent do diagnostyki funkcjonalnej Asystent w laboratorium medyczo-technicznym Medyczo-techniczny asystent radiologii Ratownik medyczny Asystentka na bloku operacyjnym Ortoptysta Dyplomowany pielęgniarz Asystent farmaceutyczno-techniczny Fizjoterapeuta Podolog Asystent techniczny w dziedzinie weterynarii
Szkoła zawodowa dokumentacji medycznej (Berufsfachschule)	świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule	3 lata	państwowy egzamin końcowy	Asystent dokumentacji medycznej z certyfikatem państwowym
Szkoła zawodowa opieki zdrowotnej (Berufsfachschule)	świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule, zaświadczenie dot. predyspozycji zdrowotnych oraz świadectwo pracy	2 lata	państwowy egzamin końcowy	Asystent pielęgniarza z certyfikatem państwowym
Szkoła zawodowa społeczna (Berufsfachschule)	świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule, zaświadczenie dot. predyspozycji zdrowotnych oraz świadectwo pracy	2 lata	państwowy egzamin końcowy	Asystent społeczny z certyfikatem państwowym
Szkoła zawodowa dla twórców instrumentów muzycznych (Berufsfachschule)	świadectwo ukończenia szkoły średniej, predyspozycje rzemieślnicze i predyspozycje muzyczno-rytmiczne	3 lata	egzamin przed Izłą Rzemieślniczą	Lutnik Wytwórca instrumentów ręcznie ciągnionych Wytwórca instrumentów dętych blaszanych
Szkoła zawodowa dla zegarmistrzów (Berufsfachschule)	świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule i predyspozycje rzemieślnicze	3 lata	egzamin przed Izłą Rzemieślniczą	Zegarmistrz

Kwalifikacja do studiów

Technikum



Funkcja i czas trwania

Technikum jako ważny element po ukończeniu szkoły średniej prowadzi do świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej. Jest to podstawa do studiowania w wyższej szkole zawodowej (uniwersytet nauk stosowanych) i akademii zawodowej.

Wysoki poziom znaczenia praktycznego w dwuletnim technikum, oprócz uzyskania kwalifikacji na studia, stanowi ważny wkład w orientację zawodową na wybranym kierunku.

Specyfikacja: Nie ma ograniczeń wiekowych przy przyjęciu. Świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej można uzyskać w ciągu dwóch lat szkolnych (klasa 11 i 12) lub w ciągu jednego roku szkolnego (klasa 12), w zależności od doświadczenia życiowego i zawodowego. Technikum oferuje zatem szerokiemu gronu młodzieży, jak również młodym i starszym dorosłym, możliwość uzyskania świadectwa, które kwalifikuje ich do podjęcia studiów wyższych.

Kierunki

- gospodarka rolna, biotechnologia i technologia środowiskowa,
- projektowanie,
- zdrowie i społeczeństwo,
- inżynieria,
- ekonomia i administracja.

Wybór przedmiotu nie jest wiążący dla dalszego kierunku studiów.

Wymagania

- dwuletnie technikum: Świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule;
- jednoroczne technikum: odpowiednie kwalifikacje zawodowe zgodnie z prawem federalnym lub krajowym, trwające co najmniej dwa lata lub trzy lata odpowiednie doświadczenie zawodowe, jeżeli kwalifikacje zawodowe nie są odpowiednie, oraz świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule.

Procedura przyjmowania zgłoszeń

Wniosek o przyjęcie należy złożyć do dnia 31 marca roku szkolnego poprzedzającego rozpoczęcie kształcenia, o które ubiega się kandydat, w centrum kształcenia zawodowego, do którego przypisane jest technikum z wybraną specjalizacją.

W przypadku dwuletniego kursu kształcenia:

- należy załączyć poświadczoną kopię zaświadczenia potwierdzającego spełnienie wymogów przyjęcia.
- Jeżeli zaświadczenie to nie jest jeszcze dostępne, należy niezwłocznie przedłożyć poświadczoną kopię sprawozdania z ostatniego półrocza oraz poświadczoną kopię zaświadczenia potwierdzającego spełnienie wymagań wstępnych.

W przypadku jednorocznego kursu kształcenia:

- poświadczoną kopię zaświadczenia potwierdzającego spełnienie warunków przyjęcia oraz poświadczoną kopię świadectwa ukończenia szkoły zawodowej (Berufsschule) oraz świadectwo kwalifikacji zawodowych, jeżeli dotyczy;
- dowód co najmniej trzyletniej działalności zawodowej w danym zawodzie.

Niezależnie od czasu trwania studiów, należy złożyć następujące dokumenty

- pełny życiorys w formie tabelarycznej wraz z fotografią w formacie paszportowym;
- oświadczenie, na jaki przedmiot uczęszcza kandydat, czy brał już udział w naborze do technikum oraz czy uczęszczał już do technikum lub uczestniczył w egzaminie końcowym w technikum i jaki osiągnął wynik;
- oświadczenie o istnieniu przypadku trudnej sytuacji społecznej, jeżeli dotyczy.

Treści

Nauki humanistyczne/języki obce:

- niemiecki (przedmiot egzaminacyjny),
- angielski (przedmiot egzaminacyjny),
- historia/wiedza o społeczeństwie,
- sztuka lub literatura lub muzyka.

Nauki przyrodnicze:

- matematyka (przedmiot egzaminacyjny),
- biologia lub chemia lub fizyka,
- informatyka.

Inne przedmioty:

- wychowanie fizyczne (dwuletnie technikum),
- etyka lub religia protestancka,
- religia katolicka.

W celu dostosowania do dwuletniego technikum zgodnie z decyzją szkoły w technikum jednorocznym oferowane są dwie godziny tygodniowo zamiast wychowania fizycznego.

Przedmioty związane z obszarem tematycznym

- Kierunek gospodarka rolna, biotechnologia i technologia środowiskowa: agrobiologia (przedmiot egzaminacyjny), technologia produkcji.
- Kierunek projektowanie: praktyka artystyczno-estetyczna (przedmiot egzaminacyjny), historia sztuki i kultury.
- Kierunek zdrowie i społeczeństwo: Promocja zdrowia i praca socjalna (przedmiot egzaminacyjny), prawoznawstwo.
- Kierunek inżynieria: fizyka stosowana (przedmiot egzaminacyjny), technologia.
- Kierunek ekonomia i administracja: ekonomia polityczna i ekonomika przedsiębiorstwa z rachunkowością (przedmiot egzaminacyjny), prawoznawstwo.

Obciążenie dydaktyczne

- Klasa 11: 16 godzin tygodniowo plus 800 godzin szkolenia praktycznego.
- Klasa 12: 32 godziny tygodniowo.

W klasie 12 należy napisać pracę na temat związany z danym przedmiotem. Wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie zajęć są stosowane i uwzględniają treści kształcenia praktycznego lub istniejące doświadczenie zawodowe. Temat i ocena z egzaminu z danego przedmiotu są podane oddzielnie na świadectwie dojrzałości uprawniającym do studiowania w wyższej szkole zawodowej.



Kwalifikacja do studiów

Gimnazjum zawodowe

Funkcja

Każdy, kto ukończył z dobrymi wynikami szkołę ogólnokształcącą lub zawodową, w gimnazjum zawodowym może uzyskać ogólną kwalifikację do szkół wyższych (matura). Uprawnia to do dostępu do niemieckich uczelni i uniwersytetów, a także do studiowania za granicą. W odróżnieniu od gimnazjum ogólnokształcącego w gimnazjum zawodowym naucza się treści związanych z zawodem w wybranym zakresie tematycznym. W ten szczególny sposób uczniów wprowadza się w świat pracy.

Czas trwania

Kurs trwa trzy lata i jest podzielony na fazę wstępną w klasie 11 oraz fazę kwalifikacyjną w klasach 12 i 13. Kończy się on egzaminem maturalnym.

Kierunki

Gimnazjum zawodowe oferuje następujące kierunki kształcenia:

- ! nauki rolnicze,
- ! biotechnologia,
- ! nauka o żywieniu,
- ! zdrowie i nauki społeczne,
- ! technologie informacyjne i komunikacyjne,
- ! nauki inżynierskie z naciskiem na technikę budowlaną, inżynierię elektryczną i technologię inżynierii mechanicznej,
- ! nauki ekonomiczne.

Wybór przedmiotu nie jest wiążący dla dalszego kierunku studiów. Na przykład uczniowie, którzy wybiorą przedmiot „nauki techniczne”, mogą później studiować zarządzanie przedsiębiorstwem.





Wymagania

Do gimnazjum zawodowego można przyjmować następujące osoby:

- Absolwenci szkoły średniej lub porównywalnej szkoły ogólnokształcącej, których średnia ocen w na świadectwie ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule jest lepsza niż 2,5. Muszą oni co najmniej dwukrotnie uzyskać ocenę „dobry” z przedmiotów: język niemiecki, język angielski, matematyka oraz z przedmiotu przypisanego do danej specjalności. Biologia przypisana jest do kierunków: nauki rolnicze, biotechnologia oraz zdrowie i nauki społeczne, chemia do kierunku nauka o żywieniu, informatyka do kierunku: technologie informacyjne i komunikacyjne oraz nauki ekonomiczne, a fizyka do kierunku nauki techniczne.
- Absolwenci szkoły średniej lub porównywalnej szkoły ogólnokształcącej, którzy uzyskali świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule z wynikiem lepszym niż 3,0 i którzy dowiodą swoich kwalifikacji w zakresie danego przedmiotu podczas rozmowy kwalifikacyjnej.
- Uczniowie gimnazjum ogólnokształcącego z zaświadczeniem o przeniesieniu z klasy 10 do klasy 11 lub z dowodem świadectwa ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule.
- Uczniowie, którzy ukończyli dziesięcioletnią szkołę ogólnokształcąca z świadectwem Realschule lub równoważnym i pomyślnie ukończyli co najmniej dwuletnie kształcenie zawodowe. Końcowe świadectwo ukończenia szkoły ogólnokształcącej musi zawierać średnią ocen powyżej 3,0, przy czym żadna ocena z przedmiotów: język niemiecki, język angielski i matematyka nie może być niższa niż „dostateczny”. Końcowe świadectwo szkoły zawodowej musi wykazywać średnią ocen lepszą niż 2,5. Kwalifikacje szkolne uzyskane za granicą są równoważne ze świadectwem

ukończenia szkoły ponadpodstawowej Realschule lub średniej, o ile zostały uznane za równoważne przez organ nadzorujący szkołę. Wymagania wstępne są spełnione, jeśli średnia ocen ze wszystkich przedmiotów tej kwalifikacji jest lepsza niż 3,0.

Wszyscy kandydaci muszą przedstawić dowody na co najmniej sześć lat ciągłej nauki języka angielskiego. Na początku roku szkolnego w klasie 11 kandydat nie może mieć ukończonych 18 lat lub 21 lat, jeżeli ukończył wykształcenie zawodowe i przedstawił na to dowód. Wyjątki są dopuszczalne w szczególnych przypadkach.

Procedura przyjmowania zgłoszeń

Nieformalny wniosek o przyjęcie należy przesłać do centrum kształcenia zawodowego, w którym znajduje się gimnazjum zawodowe z wybranym kierunkiem i jeśli dotyczy pożądaną specjalizacją. Dokumenty aplikacyjne obejmują poświadczone kopie zaświadczeń potwierdzających spełnienie wymagań wstępnych. Centrum kształcenia zawodowego udziela informacji na temat szczegółów składania wniosków. Termin składania wniosków upływa 31 marca roku, w którym ma się rozpocząć rok szkolny.

Treści

Klasa 11 oferuje możliwości wyrównania różnych wymagań edukacyjnych i przygotowuje uczniów do fazy kwalifikacji. W klasach 12 i 13 nauka odbywa się na kursach podstawowych i zaawansowanych, jak w gimnazjum.

Na wszystkich kierunkach i we wszystkich dziedzinach naucza się języka niemieckiego, angielskiego, drugiego języka obcego, historii/wiedzy o społeczeństwie, matematyki, biologii, chemii, fizyki, informatyki, etyki lub religii, wychowania fizycznego oraz, w dziedzinie ekonomii/prawa, nauk ekonomicznych.

W fazie kwalifikacyjnej wybiera się pierwszy przedmiot dodatkowy spośród następujących: język niemiecki, język angielski i ma-

tematyka. 2. W zależności od kierunku drugi przedmiot dodatkowy oferuje specyficzne ukierunkowanie zawodowe:

- technika rolnicza z biologią w specjalności nauk rolniczych,
- biotechnika w specjalności biotechnologii,
- dietetyka z chemią w specjalności nauk o żywieniu,
- zdrowie i społeczeństwo w specjalności zdrowie i nauki społeczne,
- systemy komputerowe w specjalności technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
- inżynieria w specjalności nauk technicznych,
- ekonomia polityczna i ekonomika przedsiębiorstwa z rachunkowością w specjalności nauk ekonomicznych.

W ramach wyboru oprócz sztuki, literatury i muzyki (dwa kursy z tych przedmiotów muszą zostać podjęte w fazie kwalifikacyjnej) oraz dodatkowego języka obcego, istnieją specyficzne dla danego przedmiotu opcje specjalizacyjne. Aby stopniowo wdrażać uczniów do pracy naukowej, każdy uczeń klasy 11 przygotowuje dokumentację lub sprawozdanie z działalności w ramach obowiązkowego dwutygodniowego stażu lub projektu. W fazie kwalifikacyjnej uczniowie są zobowiązani do napisania pracy z wybranego przez siebie przedmiotu i mają możliwość złożenia samodzielnej pracy w ciągu dwóch semestrów szkolnych jako szczególnie osiągnięcia w nauce (BELL) na egzaminie maturalnym.

Kwalifikacja podwójna



Dualne wykształcenie zawodowe z maturą w Saksonii (DUBAS)

Technikum i skrócone dualne wykształcenie zawodowe (FOS+)

Studium zawodowe z dodatkowym kształceniem i egzaminem

„Uzyskanie świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej”

W ramach zwykłego i ustawicznego kształcenia zawodowego istnieją kursy przygotowujące do uzyskania kwalifikacji zawodowych oraz do uzyskania świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej lub ogólnej kwalifikacji do szkół wyższych (matura).



Technikum i skrócone dualne wykształcenie zawodowe



W ciągu czterech do czterech i pół roku można uzyskać dwa świadectwa: świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej oraz świadectwo w uznanym zawodzie kształcenia dualnego.

Studium zawodowe z dodatkowym szkoleniem i egzaminem „Uzyskanie świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej”

Uzyskanie świadectwa dojrzałości uprawniającego do studiowania w wyższej szkole zawodowej jest możliwe we wszystkich obszarach tematycznych z wyjątkiem dwuletniego rolniczego studium zawodowego.

Dualne wykształcenie zawodowe z maturą w Saksonii

W Saksonii świadectwo kwalifikacji zawodowych i ogólną kwalifikację do szkół wyższych (matura) można uzyskać łącznie. W ciągu czterech lat łączy się kształcenie praktyczne w firmie szkoleniowej z częścią szkolną w gimnazjum zawodowym i w szkole zawodowej (Berufsschule). Szkolenie jest z reguły możliwe w uznanych zawodach:

Uczniowie, którzy po ukończeniu technikum chcą zrealizować skrócony program dualnego kształcenia zawodowego, mogą kontynuować praktyczną część kształcenia w klasie 12. W tym wariancie część zajęć lekcyjnych odbywa się dzięki włączeniu e-learningu za pomocą centralnej saksońskiej platformy edukacyjnej online OPAL Schule.

	Kierunek w gimnazjum zawodowym	drugi dodatkowy przedmiot w gimnazjum zawodowym
Technik elektronik	Nauki techniczne	Technika/inżynieria elektryczna
Technik informatyk i technik elektronik systemów informacyjnych i telekomunikacyjnych	Technologie informacyjne i komunikacyjne	Systemy informatyczne
Pracownik biurowo-administracyjny w przedsiębiorstwie przemysłowym	Nauki ekonomiczne	Ekonomia polityczna i ekonomika przedsiębiorstwa z rachunkowością
Mechanik obróbki skrawaniem	Nauki techniczne	Technika/inżynieria budowy maszyn
Technik mechatronik	Nauki techniczne	Technika/inżynieria elektryczna
Metalowiec	Nauki techniczne	Technika/inżynieria budowy maszyn

Ustawiczne kształcenie zawodowe

Studium zawodowe



Jeśli pożądane są wyższe kwalifikacje zawodowe, istnieje szeroki wachlarz możliwości ustawicznego kształcenia zawodowego na studiach zawodowych.

Funkcja

Uczelnie bazują na teoretycznych i praktycznych doświadczeniach zawodowych swoich studentów i przygotowują ich do zadań na stanowiskach kierowniczych średniego szczebla lub do samodzielnego wykonywania odpowiedzialnych czynności. Pod pewnymi warunkami można uzyskać świadectwo dojrzałości uprawniające do studiowania w wyższej szkole zawodowej. W Wolnym Kraju Związkowym Saksonii absolwenci studium zawodowego są uprawnieni do podjęcia studiów wyższych.

Wymagania

Dla poszczególnych dziedzin obowiązują różne wymagania wstępne. Z reguły wymagane jest ukończenie wykształcenia zawodowe i dowód działalności zawodowej.

Czas trwania

Szkolenie trwa dwa lub trzy lata w pełnym wymiarze godzin. W przypadku nauczania w niepełnym wymiarze godzin okres ten ulega odpowiedniemu wydłużeniu. Częścią kształcenia w dziedzinie nauk społecznych jest kilkumiesięczne praktyczne szkolenie zawodowe.

Treści

Nauczanie obejmuje interdyscyplinarne i wzajemnie powiązane treści, takie jak zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej, zarządzanie personelem, jakością i projektami. W dziedzinie nauk społecznych oferowany jest również obowiązkowy obszar do wyboru w celu pogłębienia specjalizacji.

Egzamin końcowy

Wszystkie kursy szkoleniowe w studium zawodowym kończą się egzaminem końcowym, który składa się z części pisemnej, a w większości przypadków również ustnej i praktycznej.

Świadectwa

Po pomyślnym ukończeniu kształcenia absolwenci są uprawnieni do posługiwania się jednym z następujących tytułów zawodowych:

- Projektant + z certyfikatem państwowym,
- Kierunkowy,
- Pedagog specjalny z certyfikatem państwowym,
- Wychowawca z certyfikatem państwowym,
- Technik + z certyfikatem państwowym specjalizacja,
- Ekonomista przedsiębiorstw + z certyfikatem państwowym specjalizacja,
- Kierownik przedsiębiorstwa z certyfikatem państwowym,
- Ekonomista + z certyfikatem państwowym specjalizacja.

Możliwe specjalizacje - patrz poniższe zestawienia:

Studium zawodowe, wydział projektowy ze specjalizacją	Studium zawodowe, wydział nauk społecznych ze specjalizacjami	Studium zawodowe, wydział inżynierii ze specjalizacjami		Studium zawodowe, wydział ekonomiczny ze specjalizacjami	Rolnicze studium zawodowe ze specjalizacjami*
projektowanie komunikacji	pedagogika specjalna, pedagogika społeczna	technika budowlana, technika odzieżowa, technika górnicza, technika wiercenia, technika chemiczna, elektrotechnika, technika samochodowa, technika farb i lakierów, technika precyzyjna, technika geologiczna, technika odlewnicza, technika drewna, informatyka,	technika chłodnicza i klimatyzacyjna, technika tworzyw sztucznych, technika żywności, technika mechaniczna, mechatronika, technika medyczna, technika konstrukcji metalowych, technika sanitarna, grzewcza i klimatyzacyjna, technika włókiennicza	ekonomika przedsiębiorstw, hotelarstwo i gastronomia	technika rolnicza, gospodarka rolna, ogrodnictwo, gospodarka domowa, rolnictwo

* Odpowiedzialne jest Saksońskie Krajowe Ministerstwo ds. Energii, Ochrony Klimatu, Środowiska i Rolnictwa.

Kształcenie zawodowe dla młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi



Zadania

W kształceniu zawodowym młodych ludzi może być konieczne indywidualne wsparcie ze względu na niepełnosprawność, choroby przewlekłe lub specjalne potrzeby edukacyjne. Głównym celem jest doprowadzenie młodzieży do zdobycia kwalifikacji w zawodzie, którego się uczą i/lub umożliwienie im zdobycia kwalifikacji na studia. W tym celu należy jak najwcześniej zapewnić integrację w świecie zawodowym i pracowniczym.

System kształcenia zawodowego zawodowych w Wolnym Kraju Związkowym Saksonii oferuje zróżnicowane kursy kształcenia zawodowego oraz możliwości kształcenia dla młodzieży z niepełnosprawnościami i bez nich. Istnieją różne opcje w zależności od wstępnych warunków:

- ! przygotowanie do szkolenia zawodowego,
- ! podstawowe szkolenie zawodowe,
- ! kształcenie zawodowe,
- ! kwalifikacja na studia,
- ! podwójna kwalifikacja.

Oferty w ramach poszczególnych kierunków kształcenia szkół publicznych i szkół niezależnych stanowią podstawę do kontynuowania ścieżki edukacyjnej aż do studiów wyższych.

O przyjęciu do danej szkoły decyduje dyrektor.

Zajęcia specjalne

Celem nadrzędnym jest doprowadzenie wszystkich młodych ludzi do uzyskania kwalifikacji zawodowych w uznanym zawodzie. Dąży się do prowadzenia wspólnych zajęć z uczniami, którzy uczą się tego samego zawodu. Jeśli rodzaj i stopień niepełnosprawności oraz wynikające z niej wymagania uniemożliwiają uczęszczanie do szkoły zawodowej w klasie specjalistycznej to na podstawie Saksońskiej Ustawy Szkolnej tworzy się klasy specjalne.

Nauka w tzw. „klasach specjalnych” jest możliwa w następujący sposób:



- ! w uznanym zawodzie,
- ! w uznanym zawodzie w formie rozszerzonej,
- ! w programie kształcenia zgodnie z § 66 ustawy o kształceniu zawodowym lub § 42r kodeksu rzemiosła (np. zawody specjalistyczne).

Liczebność klas jest znacznie mniejsza, co pozwala na uwzględnienie specjalnych potrzeb, w zależności od potrzeby wsparcia.

Inne ścieżki dla uczniów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju umysłowego

Uczniów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju umysłowego można przyjąć na 2-letnie szkolenie przygotowujące do zawodu, jeśli wcześniej uczęszczali do szkoły ponadgimnazjalnej i można oczekiwać, że osiągną cel edukacyjny 2-letniego szkolenia przygotowującego do zawodu.

Zadaniem 2-letniego szkolenia przygotowującego do zawodu jest wspieranie uczniów w wyborze zawodu i przygotowanie ich do podjęcia kształcenia zawodowego. Z tego powodu kształcenie odbywa się w 2 z 15 możliwych obszarów zawodowych, takich jak kombinacja techniki budowlanej/techniki metali, zdrowie i społeczeństwo/żywność, obsługa gości i usługi domowe.

Po pomyślnym zakończeniu 2-letniego szkolenia przygotowującego do zawodu uczniowie nieposiadający świadectwa ukończenia szkoły ponadpodstawowej Hauptschule otrzymują na świadectwie szkoły zawodowej potwierdzenie, że osiągnęli poziom wykształcenia odpowiadający pomyślnemu ukończe-

niu szkoły średniej ze świadectwem ukończenia Hauptschule.

Uczniowie, dla których żadna z wyżej wymienionych ścieżek nie jest odpowiednia do osiągnięcia kwalifikacji zawodowych, mogą przygotować się do wymagań dalszego życia na kursie kształcenia (Werkstufe) w szkole, która kładzie szczególny nacisk na rozwój umysłowy.

Celem przygotowania zawodowego na etapie końcowym (Werkstufe) jest przekazanie obszernej podstawowej orientacji zawodowej i podstawowego szkolenia przedzawodowego.

Przygotowanie nie dotyczy przede wszystkim podjęcia konkretnej działalności w warsztacie dla osób z niepełnosprawnością lub w przedsiębiorstwie na ogólnym rynku pracy. Chodzi tu raczej o rozwijanie kluczowych kwalifikacji, takich jak orientacja w sferze publicznej, przygotowanie do samodzielnego życia czy poszerzanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktów społecznych i partnerskich. Również tutaj z powodzeniem stosuje się elementy składowe orientacji zawodowej.

Działania Federalnego Urzędu Pracy w zakresie przygotowania edukacyjnego

Federalny Urząd Pracy oferuje młodym osobom z niepełnosprawnościami specjalne środki edukacyjne przygotowujące ich do kształcenia zawodowego. Młodzi ludzie są przygotowywani do wykonywania uznanego zawodu lub do kształcenia zawodowego, które odpowiada ich indywidualnym zdolnościom i umiejętnościom. Jeden dzień w tygodniu uczą się w szkole zawodowej.

Kształcenie zawodowe dla młodych ludzi z doświadczeniem migracji



Zajęcia przygotowawcze

Dla młodzieży i młodych dorosłych, których językiem ojczystym nie jest język niemiecki lub nie jest nim wyłącznie języki niemiecki, tworzone są klasy przygotowawcze, które zapewniają językowe przygotowanie do podjęcia kształcenia zawodowego lub zdobycia wyższego wykształcenia (np. w gimnazjum zawodowym lub technikum). W ramach stopniowej integracji szkolnej coraz częściej biorą oni udział w lekcjach ogólnozawodowych i związanych z zawodem w zwykłej klasie w szkole zawodowej. Po ukończeniu klasy przygotowawczej młodzież i młodzi dorośli mają możliwość przejścia na regularny kurs zawodowy lub uniwersytecki oraz kontynuowania nauki języka niemieckiego jako drugiego języka w trakcie swojej ścieżki edukacyjnej, w zależności od tego, do jakiej kariery edukacyjnej dążą.



Cel edukacyjny	Szkoła/kurs	Wymagania	Czas trwania	Test	Świadcstwo
Przygotowanie do szkolenia zawodowego	Szkoła zawodowa (Berufsschule)/ Zajęcia przygotowawcze	Spełnienie obowiązku szkolnego w pełnym wymiarze godzin	1 rok	brak egzaminu	brak świadectwa

Dalsze informacje

Organy nadzorujące szkoły

Saksońskie Krajowe Ministerstwo Kultury

Adres dla odwiedzających:
Carolaplatz 1, 01097 Dresden
Adres pocztowy:
Skrytka pocztowa 10 09 10, 01079 Dresden
Telefon specjalisty ds. kontaktów z obywatelami: 0351 564-65122
E-mail: buerger@bildung.sachsen.de



Saksońskie Krajowe Ministerstwo ds. Energii, Ochrony Klimatu, Środowiska i Rolnictwa (dla uczelni rolniczych)

Adres dla odwiedzających:
Wilhelm-Buck-Straße 2, 01097 Dresden
Adres pocztowy:
Skrytka pocztowa 10 05 10, 01076 Dresden
Telefon referentki odpowiedzialnej za rolnicze studium zawodowe: 0351 564-23108
E-mail: ulrike.dornwell@smul.sachsen.de



Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Oświaty

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Oświaty oferuje pomoc, doradztwo i informacje m.in. w następujących dziedzinach:

- szkolne doradztwo zawodowe,
- treści kształcenia i świadectwa w różnych typach szkół,
- możliwości wsparcia dla uczniów szkół zawodowych w przypadku zakwaterowania z dala od domu,
- doradztwo w zakresie psychologii szkolnej,
- zatwierdzenie rejestracji uczniów z obowiązkiem uczęszczania do szkoły zawodowej w miejscu kształcenia.



Adresy

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Oświaty Siedziba Bautzen

Adres dla odwiedzających:
Otto-Nagel-Straße 1, 02625 Bautzen
Adres pocztowy:
Skrzynka pocztowa 44 44 , 02634 Bautzen
Telefon: 03591 621-0
E-mail: poststelle-b@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Oświaty Siedziba Chemnitz

Adres dla odwiedzających:
Annaberger Straße 119, 09120 Chemnitz
Adres pocztowy:
Skrzynka pocztowa 13 34 , 09072 Chemnitz
Telefon: 0371 5366-0
E-mail: poststelle-c@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Oświaty Siedziba Dreżno

Adres dla odwiedzających:
Großenhainer Straße 92, 01127 Dresden
Adres pocztowy:
Skrytka pocztowa 23 01 20, 01111 Dresden
Telefon: 0351 8439-0
E-mail: poststelle-d@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Oświaty Siedziba Lipsk

Adres dla odwiedzających:
Nonnenstraße 17 A, 04229 Leipzig
Adres pocztowy:
Skrytka pocztowa 10 06 53, 04006 Leipzig
Telefon: 0341 4945-50
E-mail: poststelle-l@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Oświaty Siedziba Zwickau

Adres dla odwiedzających:
Makarenkostraße 2, 08066 Zwickau
Adres pocztowy:
Skrytka pocztowa 20 09 42, 08009 Zwickau
Telefon: 0375 4444-0
E-mail: poststelle-z@lasub.smk.sachsen.de

Dalsze informacje

Centra Informacji Zawodowej (BiZ) Urzędu Pracy



Centra Informacji Zawodowej Urzędu Pracy w Saksonii są pierwszym miejscem, do którego należy się udać, szukając pracy lub wybierając zawód. W Saksonii w biurach Urzędu Pracy znajduje się jedenaście Centrów Informacji Zawodowej, które w każdej chwili i bez umawiania się udzielają informacji, np. na temat aktualnych wydarzeń na rynku pracy. Szeroki zakres informacji jest dostępny bezpłatnie. Dotyczy to wszystkich mediów internetowych, folderów informacyjnych dotyczących dziedzin zawodowych, jak również broszur i ulotek. Ponadto na specjalnych stanowiskach komputerowych można przygotować dokumenty aplikacyjne.

Poza tym cyfrowy BiZ-Mobil udostępni szkołom w mniejszych miejscowościach materiały informacyjne z Centrów Informacji Zawodowej. Obok istniejących mediów informacji zawodowej cyfrowy BiZ-Mobil oferuje również tablety w liczbie klas z własnym dostępem do Internetu.

Adresy

Urząd Pracy w Annaberg-Buchholz Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Paulus-Jenisius-Straße 43,
09456 Annaberg-Buchholz
Telefon: 03733 133-6186
E-mail: annaberg-buchholz.151-biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Bautzen Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Neusalzaer Straße 2, 02625 Bautzen
Telefon: 03591 66-1410
E-mail: bautzen.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Chemnitz Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Heinrich-Lorenz-Straße 20, 09120 Chemnitz
Telefon: 0371 567-2202
E-mail: chemnitz.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Dreźnie Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Henriette-Heber-Straße 6, 01069 Dresden
Telefon: 0351 2885-1431
E-mail: dresden.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Freiberg Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Annaberger Straße 22A, 09599 Freiberg
Telefon: 03731 489-555
E-mail: freiberg.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Lipsku Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Georg-Schumann-Straße 150, 04159 Leipzig
Telefon: 0341 913-27326
E-mail: leipzig.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Oschatz Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Oststraße 3, 04758 Oschatz
Telefon: 03435 980-292
E-mail: oschatz.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Pirna Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Seminarstraße 9, 01796 Pirna
Telefon: 03501 791-510
E-mail: pirna.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Plauen Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Neundorfer Straße 70- 72, 08523 Plauen
Telefon: 03741 23-2140
E-mail: plauen.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Riesa Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Rudolf-Breitscheid-Straße 35, 01587 Riesa
Telefon: 03525 711-213
E-mail: riesa.biz@arbeitsagentur.de

Urząd Pracy w Zwickau Centrum Informacji Zawodowej (BiZ)

Adres dla odwiedzających:
Werdauer Straße 18, 08056 Zwickau
Telefon: 0375 314-1848
E-mail: zwickau.biz@arbeitsagentur.de

Dalsze informacje

Prawa i obowiązki



Obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej

Zasadniczo wszyscy młodzi ludzie, którzy mieszkają w Saksonii lub mają tu swoje stałe miejsce zamieszkania i ukończyli dziewięć lat obowiązkowej nauki w pełnym wymiarze godzin, są zobowiązani do uczęszczania do szkoły zawodowej. Obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej oznacza regularne uczęszczanie na zajęcia i inne obowiązkowe wydarzenia szkolne oraz przestrzeganie regulaminu szkolnego. Trwa to zazwyczaj trzy lata, a obowiązek ten można również spełnić poprzez uczęszczanie do odpowiedniej szkoły niezależnej.

Swobodny wybór szkoły; rejonizacja

Szkoły zawodowe nie posiadają okręgu szkolnego. Dlatego szkołę można wybrać dowolnie spośród takich rodzajów szkół jak szkoła zawodowa (Berufsfachschule), technikum, gimnazjum zawodowe i studium zawodowe. Inaczej jest w przypadku szkoły zawodowej (Berufsschule). Specyfika nauczania związana z dużą liczbą zawodów sprawia, że konieczne jest określenie rejonizacji danej szkoły zawodowej. Uczniowie z umową o naukę zawodu muszą z reguły uczęszczać do szkoły zawodowej, w której rejonie znajduje się ich główne miejsce zamieszkania. W zawodach, w których jest mała liczba praktykantów, należy tworzyć ponadregionalne klasy specjalistyczne o znacznie powiększonym rejonie. Powoduje to wydłużenie drogi do szkoły. W niektórych przypadkach konieczne jest zakwaterowanie poza domem.

Rejestracja, wniosek

Młodzi ludzie z umową o naukę zawodu są rejestrowani przez firmę szkoleniową w odpowiedniej szkole zawodowej (Berufsschule). Młodzież bez umowy o naukę zawodu uczestniczy zgodnie z indywidualnymi potrzebami w kursie przygotowawczym do szkolenia zawodowego lub w podstawowym szkoleniu zawodowym w szkole zawodowej (Berufsschule) lub w kwalifikacyjnym kursie zawodowym w szkole zawodowej (Berufsfachschule). Może również kontynuować

naukę w technikum lub gimnazjum zawodowym. W przypadku wszystkich tych ścieżek kształcenia wniosek o przyjęcie musi zostać złożony w odpowiedniej szkole zawodowej przez kandydata lub przez rodziców.

Zawieszenie obowiązku uczęszczania do szkoły zawodowej

Obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej może zostać zawieszony z następujących powodów:

- uczęszczanie do szkoły ogólnokształcącej lub zawodowej w pełnym wymiarze godzin,
- uczęszczanie do wyższej szkoły zawodowej (uniwersytet nauk stosowanych) lub uniwersytet,
- dobrowolna służba federalna lub ochotnicza służba wojskowa,
- dobrowolny rok wolontariatu społecznego, dobrowolny rok wolontariatu ekologicznego,
- ustawowa ochrona kobiety w ciąży i po porożeniu,
- stosunek szkoleniowy na podstawie przepisów prawa publicznego (np. służba przygotowawcza dla urzędników).

Zakończenie obowiązku uczęszczania do szkoły zawodowej

Obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej kończy się wraz z osiągnięciem pełnoletności. Jednakże każdy, kto w tym czasie pozostaje w stosunku kształcenia zawodowego, jest zobowiązany do uczęszczania do szkoły zawodowej do zakończenia tego kształcenia. Obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej spełnia się odbywając roczne szkolenie przygotowujące do zawodu lub roczne podstawowe szkolenie zawodowe.

Dobrowolne uczęszczanie do szkoły zawodowej

Każdy, kto po ukończeniu 18 r.ż. rozpocznie naukę zawodu, może dobrowolnie uczęszczać do szkoły zawodowej. Osoby przyjęte do szkoły zawodowej są zobowiązane do regu-

larnego uczęszczania na zajęcia i przestrzegania regulaminu szkolnego w taki sam sposób, jak uczniowie, na których spoczywa obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej.

Wydawca:

Sächsisches Staatsministerium für Kultus
Carolaplatz 1, 01097 Dresden
infolinia dla obywateli: +49 351 56465122
E-mail: buerger@bildung.sachsen.de
www.bildung.sachsen.de
www.bildung.sachsen.de/blog
Twitter: @Bildung_Sachsen
Facebook: @SMKsachsen
Instagram: smksachsen
YouTube: SMKsachsen

Zdjęcia:

Tytuł, str. 2, str. 10, str.15, str. 20, Fotolia str. 1, Ronald Bonss str. 7, str. 16 ma dole,
Benjamin Jenak str. 9, str. 16 na górze, Andreas Vieweg str. 21, monkeybusinessimages |
istockphoto.com

Projekt:

Hi Agentur e.K.

Zamknięcie numeru:

Grudzień 2021

Ilość nakładu:

20000 egzemplarzy

Zakup:

Niniejszy druk można bezpłatnie pobrać w: Zentraler Broschürenversand der Sächsischen
Staatsregierung Hammerweg 30, 01127 Dresden Telefon: +49 351 2103672
E-mail: publikationen@sachsen.de
www.publikationen.sachsen.de

Udostępnianie

Niniejsza broszura informacyjna została wydana przez Rząd Kraju Związkowego Saksonia
w ramach konstytucyjnego obowiązku podawania informacji publicznie. Nie może zostać
wykorzystana przez partie polityczne, ich kandydatów lub pomocników do celów reklamy
wyborczej. Obowiązuje to dla wszystkich wyborów. W szczególności niewłaściwe jest
rozpowszechnianie jej na wydarzeniach wyborczych, stanowiskach informacyjnych partii
lub umieszczanie, drukowanie lub naklejanie informacji politycznej partii lub materiałów
reklamowych. Zabronione jest również przekazywanie broszury stronom trzecim w celu
wykorzystania w reklamie wyborczej.

Copyright

Niniejsza publikacja jest chroniona prawem autorskim. Wszelkie prawa, w tym prawa do
przedruku fragmentów i reprodukcji fotomechanicznej, są zastrzeżone przez wydawcę.
Działanie to jest współfinansowane z funduszy podatkowych na podstawie budżetu
uchwalonego przez Parlament Saksonii.